

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-ій пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Угнетені і гнетучі.

Від двох літ плачуть австрійські Німці на угнет політичний і національний. Тож цікава річ, придивити ся з близька тим угнетеним, ось хочби в тих соймах, в склад котрих побіч Славян входять Німці, а при тім провирити, як соймові більшости німецькі відносились в деяких соймах яко угнетені до роскошующих меньшостей славянських? Перейдім ті сойми по черзі.

В чеськім соймі, в тім одинокім соймі, де німецькі послы суть в меньшости, не чули ми, щоби на дневний порядок виведено що-небудь, що оскорблювало би хоч трохи права німецького народу. Хоч німецькі послы не явили ся в соймі і після регуляміну давно вже повинні були втрапити свої мандати, мимо того доси чеська більшість соймова пощадила німецьких абстиненцлерів. А в краю в тім часі сталось хиба те, що в Хебі двох чеських адвокатів інсультувала німецька улична голота за те, що они важились перед судом хебским при розправі заговорити по чеськи.

В соймі моравскім німецька більшість соймова запротестувала не лише проти языкових розпоряджень, не тільки проволікла нарочно почату перед двома роками угодову акцію, але і виступила проти наміреного правительством заснованя чеської політехніки в Берні.

В шлескім соймі, що стоїть під тероризмом шенерериянця Тірка, німецька більшість соймова запротестувала проти мінімальних концесій, які дано в послідних часах Чехам та Полякам (що становлять 68% населеня) в судах. На засіданю 8. цвітня ухвалено закон, що в автономних тілах урядовим языком є виключно німецький язык. На засіданю 22. цвітня запротестовано проти всяких можливих уступств

в користь австрійських Славян, а рівночасно відкинено резолюцію польского посла Міхейди, котрою славянська меньшість взивала правительство до переведеня національної рівноправности, запорученої артикулом 19. основних державних законів. Відтак відкинено просьбу Macierz-и Szkoln-oї о субвенцію для польской приватної гімназії в Цешині, а вкінці видано розказ, що всі товариства чеські і польські обовязані складати свої річні справозданя властям лише в німецькім язичі.

В стирийскім соймі, де також паує німецька більшість, рішено засновати »Die Dopauchacht« проти Словінців, відкинено внесене пос. Децка на заснованє першої словінської виділової школи на цілу Стирию в Юриєві (де жиє 98% Словінців), ухвалено протест проти всяких евентуальних уступств в користь австрійських Славян взагалі, а до комісії соймових не вибрано ні одного словінского посла. Розуміє ся, що не подбано і про ледви дшучу утраквістичну низшу гімназію в Цілеї.

Вкінці в каринтийскім соймі, де знова суть Німці в більшости, не подбано зовсім про національний розвій Словінців, посідаючих в краю для 102.000 жителів ледви дві приватні народні словінські школи, а не залишено запротестувати проти можливого языкового закона в користь Чехів.

Так поводитись угнетені (!) німецькі більшости в соймах супроти гнетучих (!) Славян. Фактів тих пояснювати не треба. Они говорять самі за себе і показують дуже наглядно ту нетерпимість юнкерско-пруску, яка заволоділа значною частиною австрійських Німців в найновіших часах. З самоаньскими Тагалями переговорюють американські горді Янкеси. Австрійські Янкеси уважають австрійських Славян простим Heizmaterial-ом для своїх германізаційних змагань і томлять їх всю-

ди, де лише хитра виборча геометрія Шмерлінга подала їм штучну більшість в соймах. Треба бо знати, що на Мораві німецький елемент становить лише четвертинну всего населеня, а на Шлеску находимо побіч 68% Славян лише 32% Німців.

Що те брутальне поведенеє случайних соймових більшостей німецьких супроти славянських меньшостей повинно вже раз покінчитись, се не підлягає ніякому сумнівови, хиба, що правительство хоче допустити до загального розстрою держави. Прояви сі суть і наглядним доказом, що теория Чехів та Поляків, будьто языкові спори дадуть ся полагодити в краєвих соймах та що тим соймом можна буде і треба передати управильнене языкового питаня в коронних краях — що ся теория пуста фантазія. Осущенє єї викликало би в кільканацятьох соймах сильний протест всіх національних меньшостей. Дотеперішній національний антагонізм усилив ся би ще більше, а в краях о мішанім населеню прийшло би при першій лучшій нагоді до формальних усобиць.

З другої сторони, ся брутальність соймових більшостей проявила ся і в соймах італійско-славянських, оправдує в повні намірене гр. Туном октройоване языкових законів для коронних країв, в першій лінії для Чехії і Морави. Дітям і шаленим годі давати ніж в руки, а австрійські народи, наколи не суть дітьми, то певно — шаленими шовіністами.

З політичного поля.

Міністер Кайцль, здає ся, пересвідчить чеських автономістів о потребі і konieczности октройованя языкового закона на разі для Чехії і Морави. Др. Кайцль явив ся як в молодоческім клубі так і в клубі більшої посілости і розтолкував обом тим клубам, що намірений языко-

Українські гетьмани Бруховецький та Тетеря.

Івана (Нечуя) Левицького.

(Дальше.)

Звістка про смерть Виговского рознеслась по Україні між народом і ще більше зненавиділи Тетерю. В самому Чигирині знайшли ся Тетерині вороги, потрі хотіли звести його з світа: вони послали за Дніпро до Бруховецького і накликали його на Тетерю.

Весною в місяці марці Бруховецький з Перяслава розіслав по Тетериній гетьманщині листи, в котрих оповіщав, що слідком за побитим королем і прогнаним Тетерею він вступає сам в Київську Україну з московським військом і щоб народ приставав під його гетьманську руку. Після того сам Бруховецький переїхав через Дніпро коло Сокирної в Черкащині і послав лубенського полковника Гамалію з козаками на Черкаси. Гамалія спалив Черкаси і села кругом Черкас і пішов на Чигирин, де сидів Тетеря. Чигиринці послали до Чарнецького просити собі помочі. Тим часом Бруховецький з Сокирної послав в Київ просити в московського воеводи війська та гармат. Воевода послав до його москалів з пінцем Срасбухом. Москалі не встигли

дійти до Сокирної: дорогою їх перепенив хорунжий Собіський з польским військом і розбив. Сам німець утік перший. Між москалями попав ся той ковотепський сотник, Нужний, що так зручно в ночі забрав в Нових-Млинах дорогу королеву посуду та гроші. Поляки присудили повісити його, але він сам просив, щоб його посадили на палю, бо, як він казав, батько його вмер такою смертю.

Не дїждавшиєсь москалів, Бруховецький пішов на Чигирин, щоб попередити Чарнецького. Чарнецький в той час послав військо в Чигирин, а сам побіг в Крим просити собі на поміч орду. Не заставши в Криму хана, він побіг в другу орду в Буджак і привів з собою двох султанів з кілька тисячами Татар. Чарнецький дозволив Татарам брати в полон ті городи й села, котрі не оддадуть ся Полякам. Татари розійшлись загонами по Київщині, а Чарнецький прибув у Васильків і запросив до себе митрополіта Йосифа Тукальского, архимандрата Юрія Хмельницького і ще кілька поважнійших духовних і почав ласкаво вговорювати їх, щоб вони намавляли народ та козаків не бунтувати ся проти короля, обіцяючи за те королівську ласку. Митрополіт подякував за королівську ласку, але сказав, що духовним людям не годить ся мішатись у воєнні та мирські діла.

Коли так, то ви поїдете у Варшаву до короля і сами розкажете йому, чому вам не годить ся вмішуватись у воєнні та мирські діла, сказав Чарнецький, догадавшись, що духовні недуже прихильні до короля.

Чарнецький ще дав духовним сторожу. Сторожа провела їх до Варшави. Там взяли Тукальского й Хмельницького і посадили в тюрму в твердині, в городі Марієнбурзі, де вони висиділи два роки.

Посадивши духовних в тюрму, Чарнецький рушив на Чигирин. Бруховецький мусів одступитись під Бужин, де був Сірко. Чарнецький ввійшов у Чигирин, взяв Суботів, мастнієть Богдана Хмельницького. В Суботові, Чарнецький сам колись сидів в полоні, поповавшись Богданові в руки в битві на Жовтих-Водах. Чарнецький звелів розкопати могилу Богдана і його сина Тимоша в церкві і викинути їх кістки. Звідтіль Чарнецький пішов на Стеблів. Він послав трубача, щоб стеблівці оддали місто. Вони не хотіли і Чарнецький звелів наступати на Стеблів. На біду в той час запалив ся порох в церкві, де був склад пороху. Церкву зірвало. В самий переполох Поляки стали рубати ворота. Стеблівці здали містечко. Татари кинулись грабити і сами побились за добуток.

Чарнецький ввійшов ся з Тетерею і пішов

вий закон в ніч не порушить прав чеського народу. Поділ краю на мовні області не є розривом Чехії, а в кожній області буде як Німцям так і Чехам прислугувати право, зносити ся з властями і судами в своїм ріднім язичі. Впрочім — мав др. Кайцль заявити — видане мовного закону на основі § 14-го лежить в інтенціях корони. Рівнож і пересвідчив др. Кайцль Чехів, що не можна в нинішніх обставинах уневажнювати німецьких мандатів посольських до чеського союму, та що треба з Німцями обійти ся благородно.

Наколи Чехи пристануть на октройоване мовного закону, то дальша акція в тім напрямі розвине ся гладко. Закон мусить відтак прийти під ухвалу парламенту, а в тім парламенті будуть за законом: католицькі людовці (котрі вже за тим позитивно заявили ся), полудневі Славяни і Русини (котрі стоять при програмі рівноправности всіх народів), Поляки (котрі зроблять се з волі корони), а з лівичі піддержать сей закон — о скільки можна надіяти ся — антисеміти і умірковані консервативні елементи. Навіть і Італійців зачисляють оптимісти до сих клубів, що заявлять ся за октройованим законом.

Розуміє ся, що з виданем мовного закону упадуть мовні розпорядження бар. Гавча. Точка тяжести лежала би проте лише в питанню, чи дійсно всі згадані групи посольські ухвалить відтак предложеній парламентові мовний закон? Як би се не стало ся, тоді Чехи остались би на леду; бо не було би ні сего закону ні мовних розпоряджень. Гр. Туна мусить проте упевнити ся в тім згляді і на те буде імовірно небагом скликана парламентарна комісія правичі і деякі елементи з посеред лівичі.

В виду такого звороту чесько-німецької справи виринула і надія скоршого скликання державної ради, котра приймалась би відтак за угорську угоду. Чи так стане ся, як дехто комбінує, покаже ся аж по виїзді гр. Туна і д-ра Кайцля до Пешту. А і тут ситуація проявлює ся. Рестер Lloyd відкликає свої атаки на гр. Туна. Він каже (вправді не в імені правительства), що Угорщина не могла би пристати лише на які-небудь мериторичні зміни в угоді. Про се, чи договір з австро-угорським банком має вигаснути вже в 1903 або 1904, чи аж в 1907 або 1910 році, можна буде говорити.

Конференція німецьких тирольських делегатів з італійськими відбула ся 4. мая під проводом д-ра Катрайна. Конференція мала характер інформаційний. Делегати виявили в загальних нарисах свої погляди на справу. Куріям національним — сказано — годі признати законодатну силу, котра прислугує лише цілому союму. Мале зближене наступило. Коли відбудуть ся дальші наради, поки-що не звісно.

Чеський сойм прийняв 5. мая предложене правитльства на відкрите окружних судів в Трутнові і Літомишли. На місце члена виділу д-ра Ліперта буде імовірно вибраний (з цілого союму) пос. Верульський.

Долішно австрійський сойм привняв одно-

голосно внесенє, щоб в часі спокою чинних жовнірів урльоповано вчаснійше, наколи за тим промовляють родинні відносини. Відтак домагає ся резолюція, щоби сини сільських господарів були урльоповані в часі наглих пільних робіт, іменно від половини цвітня до половини вересня. Намістник гр. Кільмансег відмовив соймови компетенцію до таких ухвал, але мимо того сойм ухвалив ті резолюції одноголосно.

З Риму доносять, що консістор кардиналів збере ся вже 29. мая. Тут надіють ся, що король поручить зложенє нового кабінету дотеперішньому президентові. Пеллю. З старого кабінету уступлять імовірно крім Каневара (міністра загр. справ), Насі (почт і телеграфів) Баччелі (просвіти) і Палембо (адмірал фьвоти). Інтерпеляція пос. Арнабольдіо в справі китайській була дуже різькою. Інтерпелянт сказав, що занятє порту Самум було би для Італії другою Масавою (в Африці, в Еритреї) що Італія не має ніяких торговельних зносин з Китаєм, що не потребує ніяких угляних стацій над Жовтим морем і що не була би в спроможности покрити коптні колонізаційної політики на азіякськй веході. Італія мусить передовсім зробити лад в себе дома, а відтак утвердити свої впливи на Середземнім морю. — Королевич італійський виїхав на виправу до північного бігуна.

Н О В И Н К И

— **Плян на будову масарні, стаєн і пр. «Підгірської Спілки» в Станиславові** вже готовий. Однак гроший на ту ціль так мало, що годі зачинати роботу. А то тепер найкрасній час, до того і останній час! Просить ся отже всіх Русинів, щоби зволіли посіщити з присилкою уділів. Сли масарня і прочі будинки не будуть збудовані, то дуже лихе світло паде на Русинів. То би був доказ некультурности і неспосібности руського народу. (Уділ виносить 10 зр., висове і зр. Адресувати: «Підгірська спілка в Станиславові».)

— **Злочин в Оттакрінгу.** До поданих нами вістий додаємо. Удушену в пивниці Марійку Вінтер відкрили случайно другі два челядники з робітні столярської Вайсмана. Вайсман велів їм принести з пивниці бамбусові тростинки, що були там зложені. Один з челядників вступив з ліхтаркою до пивниці і вибрав бамбусову трость. Колиж відвернув ся з світлом на пивницю, побачив трупа Марійки на купі піску. На крик его надбіг і другий челядник, що стояв в дверех. Дано знати поліції, а ся, як звісно, увязнила Коцецького. Коцецький доси не признає ся до поганого злочину. В пивниці біля трупа дитини, що лежала ниць плечами, найдено недоналок шкіряного «короткого» сигара. Коцецький куповав 1. мая такі сигари в сусідній трафіці. Провірено вже також, що критичного дня Коцецький обіцяв Марійці і ще другій єї товаришці дати з пивниці до забавки бамбусові тростинки. Видко, що сим знадив він дівчинку до пивниці і там єї удушив. Було се коло 6-ої години під вечер. Небагом потім ішов Коцецький подвірєм дому і обізвав ся до одной женщины що стояла в вікні в такі слова: «Я дав Марійці крайцар, а тепер хотів би їй дати ще тростинку, але не можу єї відшукати». Провірено також, що Коцецький був з Марійкою в реставрації о-

годині 4-ій з полудня і давав їй пити вина. Марійка, одержавши крайцар, оповілась своїй мамі, що піде собі купити яблуко. Коли Коцецький обомлів в кавярні, а его проведено доми, обізвав ся він до товаришів, що его проводили: «Я бідний! мене стрінуло велике нещастє!» Мати шукала Марійку до 11. години в ночи, а 2. мая дала знати на поліцію. Секція показала, що Марійку удушену. На шії суть сліди від душення пальцями. Гортань майже роздавлена. Прочі прояви секції задержано в тайні.

— **Про напад уланів на селян в Дернові** коло Камінки струмілової пишуть з відтам: У великодну неділю явили ся по полудни в Дернові улани з Камінки струмілової. Покрутивши ся по селі, зібралось їх 18 в корчмі і почали там гостити ся. Були в корчмі також дернівські селяни, але они пили собі пиво і не мішали ся до уланів. Нараз п'яні вже улани зняли бучу. Один з них з голою шаблею кинув ся на шинкарку. Селяни зірвали ся тоді і роз'оружили трех уланів, котрі найбільше доказували; прочі улани притихли і виїшли з корчми. Але на улиці почала ся буча на ново. Поперелякані Дернівці позачиняли ся по хатах. Над вечером гості забрали ся з села. Тим часом в громадській канцелярії, де зложено відобрані уланам три шаблі, один з обезоружених уланів просив, щоби єму віддано шаблю, а другі два грозили, що ціле село пустять з димом, коли їм не звернув шабелі. Але, нічого не вдівши, забрали ся також до Камінки. Вечером вїт, взявши собі двох людей для безпеченства, поїхав з шаблями до Камінки, щоби їх віддати офіцерові. Коли переїздили по-під ліс, почувли обіч себе свист кулі. Налякані пустились, що сила до Камінки і станули на інспекції та допитувались за офіциром. Але вахмайстер сказав, що він заступає офіцира, бо жадного офіцира нема дома; а вислухавши справу, став ще селян ганьбити останніми словами. Аж коли один з них, що також був колись вахмайстром, звернув его увагу на військові приписи, тоді вахмайстер притих. На жаданє селян казав вахмайстер єдному капралеви провести їх до Дернова; капраль незадовго скочив з воза і вернув до касарні, сказавши селянам, що і его готові застрілити. Уже цілком стемніло, коли в Дернові почувли ся знову вистріли; стріляв один з тих обезоружених уланів та кричав, щоби єму віддали шаблю. Повиходили люди з читальні і сказали єму, що шаблі вже відставлено до Камінки. Тоді став улани знов стріляти і поцілив одного чоловіка в ногу низше коліна, так що куля перейшла на скрізь, а другого в лопатку; потому десь щез. Обох ранених селян відвезено до Львова.

— **Подвійне самоубийство.** Людвік Бялоскурський, гімназійальний суплект у Львові, підрізав собі на днях горло бритвою із за якоїсь поединкової афери. Бялоскурського вважав офіцир Н. на поединок і коли він не прийняв сего зв'язаня, его зневажив другий офіцир. Тоді то рішив ся Бялоскурський відобрати собі жите і вибрав смерть через підрізанє горла. Та на щастє рана не була смертельна, его відвезено до шпиталю, де лікарі оглянули горло і пішли нараджувати ся до сусідньої кімнати над станом недужого. Із сеї хвилі скористав Бялоскурський та вискочив з другого поверха на землю через вікно. За кілька годин помер самоубийник з понесених ран.

— **Еміґрація.** Краківська поліція має тепер багато роботи з численними еміґрантами, що їдуть через Краків до Бразилії, Канади і других країв. І так 5. мая переїхало, через Краків до 200 еміґрантів. Але не всі мають доста гроший і паспортів, багато знов належить до війська...

на Бруховецького, котрий з Бужина пішов у Канів і засїв у йому.

В кінці мая Чарнецький з Тетерею напали на Бруховецького і били ся з ним од ранку до самого вечера і нічого не вдіяли. Поляки й Тетеря мусіли одійти од Канева і одпочивати шість день. Смого дня Чарнецький знов напав на Канев, вдарив на піших козаків Бруховецького, та на Москалів, та все таки нічого не вдіяв. Він опустив ся від Канева під Корсун, а далі під Білу-Церкву і напав на Ставища. Ставищани стояли за царя і не пустили Чарнецького. Вони вирізали всіх польських жовнірів, котрі зістали в Ставищах, і навіть поранених, котрі зістали в лазареті. В городі заперлось шістьнадцять тисяч народа. Дачко й Булганій звеліли викопати кругом валів рів. З насипаної землі виїшов другий вал кругом Ставища. Народ глузував з Поляків, стоячи на валах. Чарнецький об'їжав своє військо, убраний в бурку з грячої рябї шкіри. На його кричали з валів: «ото ряба собака!» Гордий пан розлютував ся і звелів Татарам сплюдрувати всю околицю округом Ставищ і палити в город з гармат. В городі згоріло багато домів. Дачко був убитий. На його місце вибрали сотника Чина й Подо-

бно. Поляки полізли на вали на приступом. Козаки одбили їх і вибили всю польську піхоту. Тоді Чарнецький звелів обгорнути город військом. Ставищане од голоду мусіли здатись. Вони звязали і привели до Чарнецького тринадцять чоловік, між ними Чина і Подобно. Чарнецький взяв з Ставища для Татар великий викуп, поставив два полки і одняв дзвони, за те, що в їх дзвонили, скликаючи народ з сіл против Поляків. Під Ставищами поранили самого Чарнецького. А Тетеря пішов з військом на Поділле, щоби не дати людям зібрати хліб і присилувати їх піддатись королєві. Він розіслав листи, в котрих був намальований хрест та образ Богородиці. Тетеря записягає ся тим хрестом, що Поляки більше не будуть панувати на Україні. Але Тетері ніхто не йняв віри. Простий народ знав добре польських панів та Тетерю.

Од самих жнив 1664 року, всю зиму і до других жнив 1665 року тягла ся війна Бруховецького з Тетерею та з Поляками. Військо Бруховецького все стояло в Каневі, а Чарнецький та Маховський з Поляками кидались скрізь по Київщині, як опечені, брали городи, руйнували, палили, вирізували людей, та в їх не було сили вигнати Сірка, побили Запорожців та

Козаків Бруховецького. Городи й місточки вставали на Поляків, виганяли і вирізували польських панів, жидів та купців. Шляхта і жиди втікали на Волинь. Кальницький, полковник Варениця, лисянський Височан, брацлавський Іван Сербир Дрозд покинули Тетерю і пристали до Бруховецького. Іван Сербин одняв од Поляків Умань та три городи: Бабани, Косенівку і Кисляк і вирізав всіх Поляків. Сірко стояв недалечко од Умані, в Торговиці і стеріг Україну од польських приятелів, Татар. Сам Бруховецький стояв у Каневі і все писав до царя листи і просив у його московського війська, щоби зовсім добили Поляків та Тетерю. Але з Москви війська не прислалі. Під рукою в Бруховецького служив тільки Косоков з невеличким військом з Данців та Москалів, та й ті кидали службу, трохи не всі повтікали. Зимою цар прислав Бруховецькому з дворянином Протасевим тільки чотиреста москалів та й з тих багато повтікало до дому. Цар одписував до Бруховецького, що він не дає москалям харчі, морить їх голодом, бояре писали, що гетьманові треба посилати хіба мальованих людей, а не живих, а гетьман одписував, що тому неправда, що він харч видає, а москалі все продають, втікають

Сих то вишукує поліція і вилучує їх. Згаданого дня найшовся лише один такий Степан Опалка, молодий парубок із Сявцікого, що хотів утікати за море перед війском і ще без грошей.

— **Загинув без сліду** від 19. цвітня Матій Щирба, студент філософії у Відні, родом з Ліска, син священика з Галичини, 26 літ. — Тепер саме приготував ся до послідних іспитів. Обставини, в яких він щез, дозволяють припускати, що допустив ся самоубийства, хоч не вяснена до сего причина. До послідної хвили ще его не віднайдено.

— **До Львова** прибуло вчера і нині много селян на відпуст в церкву св. Георгія званий загально «на Юра». По місті від вчера по полудни снують ся менші і більші громадки путників старших і молодших обох полів. Многі звертають на себе загальну увагу своїми барвними одежами. Видно навіть людей з подальших сторін краю. Деякі матери селянки прибули навіть з малими діточками на руках. Многі групи селянські оглядають різні «чудеса» Львова, а вже найбільше дивує їх «електрика» по улицах міста. Зелізниця для селян вже не новість, але «електричний трамбай» многі побачили вчера і нині перший раз.

— **Артизм.** В Кольонії висліджено фабрику враз з друкарнею і літографією, де підрабляно дуже зручно грошеві папери цілого сьвіта. Ревізія, яку зробила поліція, найшла силу облігацій приготованих до пущеня в курс. Найбільше підроблювано папери азійських банків, бо ті було найлекше підробити і збути у європейських вексларів. Суд засудив фальшивників на три роки тюрми.

— **Дефравдація.** Торік щезло десь незнати як і куди із сільної каси краєвого відділу 10.000 зр. готівкою. Касиера що завідував сею касою Володимира Буйновського суспендовано, відтак арештовано, а нарешті випущено на волю за кавцяєю. В сій справі прокураторія вже виставила акт обжалованя о злочин спроневерія а розправа відбуде ся 24. с. м. перед присяжним судом.

— **Дивуй ся забобонам нашого люду,** коли Бісмарк завертав з дороги, як перебіг его кіт. Королева Вікторія не підійше ніякого документу в п'ятницю, як она випаде на 13-го. Окружене королеві не позволить їй навіть вийти з хати в такий день, бо «о нещасте не трудно». Королева Кристина іспанська вірить, що «вороняче око» дістала она ще австрійскою архикняжною від своєї бабуні, та носить его вічно на серці. Є оно переколене і завішене на шнурочку, нема на нім однак ніякої оправы, тож, бачить ся, треба сильно вірити в сей забобон, аби носити «вороняче око» ціле жите на грудех.

— **Видуманий анархістичний заговор.** Дня 12. с. м. буде переведена перед судом присяжним в Анконі розправа проти агента тайної поліції Маріо Баззаньому, що видумав свого часу в Александрії анархістичний заговор на цїсаря Вільгельма. В Александрії є багато італійських анархістів, а держава віддала нагляд над ними агентови Баззаньому. Коли німецький цїсар подорожував на Вєхїд, понав Баззані на гадку відограти ролю спасителя німецького цїсаря. В сій цілі зробив він дві, доволі небезпечні динамітові бомби, запакував їх до скрині від коняку і вислав скриню через якогось Араба до шинку анархіста Паррїного, що скілько звісно, був також в порозумїню. Агент повідомив поліцію, що анархісти носять ся з гадкою вбити німецького цїсаря та вже мають приладжені в сій цілі бомби, які має завезти при найблишій

до дому, а дорогою нападають скрізь по Україні на людей, розбивають і граблять, а якийсь московський дворянин Василь Кікін, вертаючись до Москви, продав дорогою в Переяславі вісімдесять восьмачок хліба.

Тим часом Височан одняв од Поляків Лисянку й Ставище. Чарнецький не сподївав ся сього од Ставищан, напав на Ставище. Звелів вирізати всіх людей і спалив Ставище до останної хати. Після того Поляки вирізали всіх людей, навіть малих дітей в Боярці. Після такого кровавого діла люде з Корсуна, Білої Церкви та Черкас втікали за Дніпро і селились на степах. Після того Чернецький поїхав до Варшави на раду, чи на соїм. Йому було тоді 66 літ. Він заслаб дорогою. Під Дубном, в селі Соколівці він звелів нести себе в одну хату, виспоїдав ся і тут умер.

(Далі буде).

нагоді анархіст Самсон Льюїє в Палестину. Там звернуть їх проти цїсареві Вільгельмові. Египецка поліція і італійський конзулат приступили сейчас до арештованя анархістів, яких вказав їм агент. Найдено і бомби і тайну друкарню, але як прийшло шукати хто робив бомби і де, показало ся, що кабзлі до них були замовлені у арабского слюсаря і сей пізнав, що агент Баззані купив сам у него згадані кабзлі. Арештованих анархістів обжаловано перед судом за те, що належали до тайного товариства, а агента Баззанього привезли з Александрії до Анкони. де стане перед присяжним судом, обжалований о тяжкий злочин клевети.

— **Кнайп — а волоцюги і нероби.** Мировий судья в Дальфорт в Англії не міг дати собі ради з волокитами та неробами. Нїякі кари не помагали. Що-ж він робить? Отсе приказав, аби таких волокитів замикали в спеціальних домах праці та щоби обливали їх два рази денно на силу зимною водою. Розуміє ся, така кара не дуже їм до вподоби і може мати добрі наслідки. Не є она вже така дуже нова, бо перед стома роками карано водою жебраків в Голандії, де замикало їх на кілька годин до керниці, наповненої зимною водою.

— **Катастрофа в Урїрлю.** Незвичайна, але сумна в наслідках катастрофа приключила ся французькому війську, що стояло залогою в Альгері. До Урїрлю, місцевости положеної в околицях Ель Голеа, прибула місячна патруля, що прямувала з Ель Голеа до Лягуат. О 5. годині з полудня став падати дрібний дощ, на круговиді почали збирати ся хмари, які випували сильну бурю. О 8. год. вечером залунав крик: «До збору! Вода! Вода!» Один офіцер, що іно що вернув з контрольної варты і немав ще часу розгорнути ся, вибіг з намету, заалармував військо і таким чином уратував багатьом людям жите. Вода справді надпливала з незмірною скоростию і по кількох хвилинах зайала простір до 800 метрів «на хлопа». Гін води перевертав і забирав з собою людей, що з них шістьох і між ними син одного французького генерала втратили жите. Їхве тіло найдено доперва другої днини на кільометер від табору. Причина сеї катастрофи походила з того, що вода підмила там, які відгороджують великі збірники води від нив, що належать до оселі Урїрлю.

— **В Люблині** відбув ся зїзд ветеринарів, котрий прийшов до пересьвідчення що треба убивати всі коні, заражені носатиною. Властители мали би діставати винагороджене по 30 рб. за штуку.

— **Гостина Льва.** Перед кількома тижнями лежав англійський торговельний агент О'Гара в своїм наметі, коли почув нараз розпучні накликованя о поміч. Схопив ся з ліжка, зловив стрільбу та вибіг з намету. Тепер побачив, що причиною сего крику була поява льва. О'Гара стрілив до него і лев утік в корчі. По добрій хвилі почув лев знов пані О'Гара крик в наметі чоловіка, вбігла туди з кількома слугами і побачила, що лев сидів на грудях єї чоловіка і роздирав его тіло кіхтями. Стрілено знов до напасника і він утік знов і укрит ся в сусїдних корчах. О'Гара умер зараз другої днини із ран, які єму задав лев. Такий напад серед білої днини, в наметі закритім зі всіх сторін полотном є навіть зі сторони царя звірів незвичайним випадком.

— **Тюрма в Базилєї.** Від давна вже кружить по Швайцарії ріжкі дивовижні вісти про тюрму в Базилєї, та про веселі забави, які там відбувають ся, аж доперва недавно при процесї виточенім двом дозорцям, викрили ся гарні сторони базилійскої тюремної адміністрації. Тюремники мусїли заробляти працю своїх рук на утриманє по 2 франки денно. Але хто мав ріжкі знакомства, та мав де запукати за грїшми, той міг відкупити ся від всеї роботи, коли заплатив місячно 60 франків. Такі панки місто працювати, бавили ся, грали в карти, в шахи, писали листи по гроші і в вільних від сеї праці хвилях попивали добре винце, напихали ся ковбасами, сардинками, печеннями та овочами. У всіх тих забавах участували два головні дозорці, що були посередниками між тюремниками та їхніми приятелями, які підєували їм гроші. Та на жаль рай сей тюремний скінчив ся. Настане час праці в потї чола, настануть часи справдішної тюрми не лише для давних тюремників, але і для тих двох дозорців.

— **В Філадельфії** заложили собі жебраки товариство, що має на цілі перешкодити взаїмній конкуренції в сїм «чеснім ремеслі». Подїлено місто на різні округи та призначено, де має хто заробляти, при сїм кожний член сего товариства платить означену квоту до спільної каси. Спільна каса буде платити грошеві кари, на які жебраки будуть засуджені властями за жебранину.

— **Товариство взаїмного кредиту «Дністер»**, стоваришенє зарєстрованє з обмеженою порукою у Львові, знизжає стопу процентову від вкладок щадничих на 4%, почавши від 1. липня 1899. До 1. липня 1899 будуть вкладки опроцентовані ще на 4 1/2%.

— **Дрібні вісти.** В Перемишлі увязнено Осипа Поплавского, підприємця з Кракова, що обманув своїх спільників на кілька тисяч зр., а відтак хотів утечи. — В Чернівцях повісив ся в міськім городі 14-літній хлопець, син огневого стражника. — З Билича коло Нового Санча утік Іцко Брікенфель, що підробив багато векслів. — З Берлина доходять нас вісти, що на днях спали свїги в Саксонї та в середній Німеччині. — Сильний сніг падав на днях в Люблянї. Побоюють ся, що ся снігавиця поробить великі шкоди в поли. — Московський мільонер Мамонтов і управителі товариства залізницї Вологд-Архангелєск взяті до відвїчальности за мальверзації, які поробили при будові сеї залізницї. — В Палестині появила ся сего року страшна шаранча. Має она доперва 2 снтм. та не вмїє ще літати. Зі всіх сел громадять ся люди, згортають єї та палять на огни. Держава нічого за се не платить, але люди роблять се у власнім інтересі. — В Скалаті лютить ся п'ятнистий тиф. — В Москві завязало ся товариство до збираня жертв на основанє жіночого медичного іститута, подібного до петербурского.

Телеграми.

Відень, 6. мая. Vaterland і Fremdenblatt виявляють надїю, що внутрішня криза в Австрії небавом покінчить ся. Чеські дневники виступають ще заєдно проти октройованого закона язикового, але мабуть приймуть его, зложивши всю вину на — правіцю.

Пешт, 6. мая. Міністер скарбу, Люкач, предложив соїмови проєкт до закону біржевого.

Гага, 6. мая. Відповідаючи на ноту католицьких делегатів на гагєску конференцію в справі незапрошеня папи на сю конференцію, заявив міністер загр. справ Бофор, що вже від 1870 р. не запрошувано папи на міждержавні конференції і що по тій лише причині — на жаль — не запрошено папи і сим разом.

Париж, 6. мая. Надїють ся, що касаційний трибунал видасть зрішенє в справі Драйфуса вже 20. мая.

Петерсбург, 6. мая. З розказу царя удїлено касі Червоного Хреста 1 1/2 мільона рублів на запомоги і лікарєку поміч для голодуючих і недужих в сїмох губерніях північно-всхідної Росії. Комісія для реформи юліянського календаря зібрала ся сейчас по великодних сьвятах. В Николаєві прийшло на днях до т. зв. жидотрепанія. Кілька осіб убито. В пам'ять смерти Пушкіна буде 26. мая в Одесі відкрита вистава, обіймаюча різні предмети, що стоять в звязи з его житем і літературною діяльністю.

Варшава, 7. мая. Суд випустив на волю редактора «Варшавського Курєра» Саломона Левенталєя.

Замкненє рахунків «Красвого Союза Кредитового», стоваришеня зарєстрованого з обмеженою порукою у Львові, з кінцем марця 1899:

Стан довжний:

1. Удїли членські	13.922	кор.	— сот.
2. Фонд резервовий	396	"	— "
3. Вкладки щадничі	63.317	"	65 "
4. Сальдо побраних відсотків	569	"	60 "
Сума			

78.205 кор. 25 сот.

Стан чинний:

1. Удїлені позички	29.880	кор.	— сот.
2. Готівка в касі	178	"	11 "
3. Папери фонду резервового	200	"	64 "
4. Льюкації	46.600	"	— "
5. Сальдо коштів адміністрації	274	"	32 "
6. Сальдо коштів заснованя	1.072	"	18 "
Сума			

78.205 кор. 25 сот.

Оборот в місяцях представляє ся:

Удїли членські:			
з кінцем січня 1899	9.658	кор.	66 сот.
лютого "	11.100	"	66 "
марця "	13.922	"	— "
Вкладки щадничі:			
з кінцем січня 1899	5.343	кор.	04 сот.
лютого "	24.688	"	49 "
марця "	63.317	"	65 "
Удїлені позички:			
з кінцем січня 1899	2.600	кор.	— сот.
лютого "	7.300	"	— "
марця "	29.880	"	— "

По кєнець марця 1899 приступило 198 членів з 294 заявленими удїлами в сумі 14.700 кор.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова			6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Ворислава	
	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		1:55	6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	7:10	з Зимної-води >		2:08	6:30	> дв. Підзамче	
	7:40	з Янова >		2:45	6:30	до Іцкан (Галацу, Яс, Букарешту) Сучави	
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:30	8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче			9:10	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
	8:05	> на дв. головний			9:25	до Янова	
	8:15	з Сокаля, Рави рускої			9:35	до Підволочиск, Бродів	
1:30	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.			10:10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
	11:15	з Ярослава і Любачова			12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята	
1:50	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова			2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята	
	1:01	з Янова			9:45	до Іцкан (Яс, Букарешту)	
	1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		2:55	—	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів	
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.			3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
2:35	5:40	> на дв. голов.			3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
	5:55	з Сокаля, Белзця і Любачова			3:20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
					3:26	до Брухович >	
					5:25	до Ярослава	
Ніч				Ніч			
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова		6:26	6:26	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20	з Іцкан, Сучави		6:40	6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		6:50	6:50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	7:58	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно		7:00	7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	8:15	>		7:10	7:10	до Сокаля і Рави рускої	
	8:30	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.		7:20	7:20	до Тернополя дворець головний	
	9:21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:42	7:42	> дворець Підзамче	
	9:55	з Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту		7:47	7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
12:30	10:10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		8:35	8:35	> > > 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	10:08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		9:11	9:11	> > > 1. чер. до 30. жов. в нед. і св.	
	10:25	> на дв. голов.		2:36	10:40	до Іцкан (Яс, Галацу), Сучави	
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова			10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
	12:10	зі Скольного, Калуша			11:10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
	3:03	з Підволочиск на дворець Підзамче			11:32	> дв. Підзамче	
	3:30	> на дворець головний			4:10	до Кракова (Відня, Берліна)	
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока			5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзд.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного

2 купує і продає
всякі

папери цінні
і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4⁰/₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3¹/₂ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі иньші находячі ся в обігу 4¹/₂% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

Учитель

орган руского Тов. педагогічного двотижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.

РОБИТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ Емілії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., 1. п. приймає ласкаві замовлення і виконує їх густовно і по приступних цінах.

НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах Замісцеві панночки приймає на помешканє

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше увагданнюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор. Видавець: М. Заячківський, Львів, улица Зибликевича, число 34.

Хорі на легкі

одержать завжди певну поміч або пільгу по ужитю мого «Мальтолю», який я винайшов. Кашель, хрипка, астма, флегма, катар легких і гортанки, дерте в горлі і н. устають по кількох днях.

Сотки уживають сего средства з найліпшим успіхом, як про се свідчать світлі подяки, що надходить кожного дня. Мальтоль не є якимсь тайним средством, але препаратом, втвореним після мого власного способу з екстр. мальт. комп., а продажу сего средства дозволена поліційно і часто поручають его лікарі.

Ціна 3 пушок м. 4,90, 6 пушок м. 9,00, 12 пушок м. 16,00 за гроші або післатою.

Фляшка на пробу мар. 2,10.

Wilhelm Bieber Fabrikant des Maltol Königsberg i. Pr.

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденьський)

у Львові, ул. Крута ч. 7,

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з хольявами для духовенства по як найприступнійших цінах.

Рівнож приймає репарації кальовів. — З провінції виставе старий оказ на міру.

136